

מרבני הקהילה

הרה"ג רוני יצחקי שליט"א
רב ק"ק ישיבת ת"ו

כיצד ניצולים מעין רעה

פתרונות לפרשת 'ויצא'
אחודה חידה! 'ואתנה' פעם אחת
פירושה 'אני אתן' ופעם אחת פירושה
'אתן הבנות' (נשיין).
הזוכה: מי שהכל שלו.
מי בתמונה? הרב יעקב בסל.
הזוכה: דן גיסין.

אלוהי חידה!
שלושה אנשים הם אחים
אך לא נקראו אחים עד ש...
מי הם?
בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

מי בתמונה?

בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

ייתכן שאת עינינו וירא את הנשים ואת הילדים ויאמר מי אלה לך, ויאמר, הילדים אשר חנן אלהים את עבדך" (בראשית לג. ה). מי שנותנים בו עין רעה אם תולה את ההצלחה בעצמו, מתנתק משרשר האמת והעין שולטת בו, אמנם אם תולה את כל הצלחתו בה ומתחבר לשרשר האמת אין יכולה העין לשלוט בו.

וכאן בקש עשו להזיק ליעקב בעין רעה, שכן הגיע עם ארבע מאות איש, וארבע מאות עולה בגימטריא רע עין, והוא שואל את יעקב "מי אלה לך", איך הצלחת להגיע לכל זה, מה עשה יעקב, לא טעה ליחס לעצמו את ההצלחה אלא התחכם כנגדו ותלה את כל הצלחתו בה, והשיב לו "הילדים אשר חנן אלהים את עבדך", אין ההצלחה ממני כלל אלא הכל מהי ובוזה נדבק לשרשר הטוב וניצל מעינו הרעה של עשו.

כך גם מצאנו אצל יוסף, אחר שמע פרעה משר המשקים שיוסף יודע לפתור חלומות, הריץ פרעה את יוסף אליו, והוא אומר ליוסף: "ואני שמעתי עליך לאמר תשמע חלום לפתור אותו", ניסה פרעה להפילו בחשיבה שהוא חכם וההצלחה היא ממנו ובכך לדחוק ממקור החסד ואז יוכל להכניס בו עין רעה, אך יוסף לא נפל בפח והשיב לו "ייען יוסף את פרעה לאמר בלעדי אלהים יענה את שלום פרעה", אין החכמה ממני כלל אלא הכל מהי, ובוזה ניצל מעין הרע של פרעה.

וזו העצה שלמדנו מאבותינו איך להנצל מעין רעה, לא לייחס את ההצלחה לנו, אלא לתלות את הכל בחסדו של ה'. עוד עצה להנצל מעין רעה כתב החיד"א בספרו "דבש לפי" (מערכת ע אות ה), מי שיש לו ענוה אמיתית לא שולט בו עין רעה, שכן "עין" עולה בגימטריא 130, ו"ענוה" עולה 131, מספר אחד יותר ממספר "עין" ללמד שהענוה גוברת על העין. יה"ר שנצל ממצר הרע ומעין רעה, ונוכה לחיים טובים ארוכים ושמחים.

פניני הלכה

המשך מהעמוד הראשון

והרמ"א בדרכי משה (שם אות ג') העלה את טעמו הראשון של הבי"י וכתב עליו וז"ל: ועל דרך האמת הוא רמז להגביר מדת הרחמים על מדת הדין והמשכיל יבין, ע"כ.

ומרן בספרו השי"ע (שם) מבי"י ידו על לבו פפותין, (פרוש קצשורין) ה'מניית על השמאלית, ועומד קעבד לפני רבו, באימה, ביראה ובפחד וכו'.

מהרי"ץ ביעץ חיים (ח"א עמי מ) העלה דברי הרמב"ם והשי"ע, וכן מנהג תימן.

עוד כתב מהרי"ץ וז"ל: צריך שיהא הפרק האמצעי משני הזרועות נגד פני המתפלל לכלול דין ברחמים, כ"כ האר"י. ובעל פרדס רימונים ז"ל היה אומר לכופ את הגודל בתוך פיסת היד מאותו הטעם עצמו, מפני שהגודל מורה על דין, כדתנן ביזמא אין מוציאין אגודל במקדש. וירא שמם יצא ידי שניהם (הרמ"ע במאכ"ח סי' ח"י) וכי עכ"ל.

לכן העלה מרן הגר"י רצאבי שליט"א בספרו שע"ה (סי' ט"ז הי"ה) דין זה בזה"ל: ויניח ידיו כפותות הימנית על השמאלית, ושתיהן על גבי לבו ממש (שמקומו באמצע החזה נוטה מעט שמאלה) דהיינו פני הכף הימנית על גבי אחורי הכף השמאלית, שבאופן זה הוא דרך הכנעה. וטוב לכופ את האגודל בתוך פיסת ידו וכו', עכ"ל.

[כתב הרב 'מחצית השקל' (שם סק"א) וז"ל: בתוך פיסת היד, היינו אגודל ימין תוך פיסת יד ימין ואגודל שמאל תוך פיסת יד שמאל וכו'.]

אמצעות לשון

אלכסנדרוס מקדון –
מה שכיום אומרים
אלכסנדר מקדון.

מחידושי רבותינו

"ויקח מן הבא בידו" (בראשית לב. יד)

איתא במדרש ששלח לו נשר ומצאתי פירושו דהמנחה ששלח לו עזים ותישים וגמלים הכל עולה כמניין "נשר", ורמז לו על מומין שבעולם שהם כמניין נשר, כמו שכתב אותם הרמב"ם זכרוננו לברכה אשר כח ס"מ שרו מהם עד כאן.

במסכת כלה (רבותי פרק שלישי) שלום ניתן ב-ישעני' אותיות כ"שוע" (לשון תפילה) באותיותיו מלמד שכל הרודף אחר השלום אין תפילתו חוזרת וריקם, אלא מעתה דכתיב עשו, הכי נמי דשלום הוא? התם נמי אמר, ומה בשונה שכתוב בשמו שלום הוא מרעיש את המדינות מפני "על חרבך תחיה". אם אינו כתוב על אחת כמה וכמה, אלא מעתה דכתיב: "עשו מחלמה" מאי, התם נמי ומה כשכתוב מנין שלום כך בקשו להחריב את העולם ולהזיק את אברהם. אם אינו כתוב על אחת כמה וכמה, אלא מעתה דכתיב "אשר עשו את הדבר הרע הזה" מאי? התם נמי דנסקלין יצא שלום ואם אינם נסקלים אלו הורגים אותם.

ולפי זה אפשר ליישב מה שכתוב בפרשת תולדות "ויקראו שמו עשור" לשון רבים, וגבי יעקב "ויקרא" וכבר הרגיש רש"י מזה עיין, אכן לדרכינו בא בלשון רבים דגם אברהם אבי אביו הסכים בשם זה, כדי שירמזו בן זה הראשון והוא מה שנוגע לאברהם, והוא על פי מה שאמרו זכרוננו לברכה "יוראה בנים לבניך שלום על ישראל" שעשו בגימטריה שלום, וכן אמר יעקב יש לו שני שמות יעקב ישראל, וכן אמר יעקב יעקב שני פעמים גימטריה שלום. וכל צדיק יש לו שני שמות, אברהם אברהם, משה משה, יעקב יעקב, כי יש לו שני שמות, אחת לעולם הבא ואחת לעולם הזה אבל ביצחק שפרחה נשמתו של העולם הזה, ונכנס בו של העולם הבא לא כתיב רק פעם אחת יצחק, הרי דיעקב בשני שמותיו עולה עשו, ולזה כיון באומרו "אנכי עשו בכורך" והו "ייעקבני זה פעמים" כזה לומר שרימני על ידי שני שמות יעקב, כללא דמלתא דעשו שני שמות עשו, ואדום, דעשו מורה על השלום, ואדום מורה על שפיכות דמים ומלחמה, לישראל יש שני שמות ישראל, ויעקב, ישראל מורה על שררה וגדולה, ויעקב על עקב ושפילות, הכל לפי מעשה ישראל שבזמן שעושים רצונו של מקום אז אין הידיים ידי עשו, ונקרא הם ישראל, ועשו נקרא עשו מורה על שלום. ובזמן שאין עושים רצונו של מקום, נקרא יעקב ובאותה שעה נקרא זה שכנגדו אדום מורה על מלחמה ושפיכות דמים.

(יעצני לבנוי למחריס נחשו צ"ל)

לרפואת
יחיא בן שלום
בתוך שכחע"י

לזש"ק
שלום בן יעקב
ומירב טליה בת מנשה

לזש"ק
תומר ישראל בן יעקב
ואודליה בת מנשה

בדרכיהם אתהלך...

הבריחה! (חלק א')

לרפואת
יוסף בן יחיא
בתוך שכחע"י

מהליכות אבותינו

הזכרים קודמים לנקבות

כתב רש"י על פסוק יויקם יעקב וישא את בניו ואת נשיו' (בראשית לא, יז), הקדים זכרים לנקבות, ועשו הקדים נקבות לזכרים, שנאמר יויקח עשו את נשיו ואת בניו וגו' (בראשית לו, ו).

וטעם הדבר כתב בספר 'גור אריה' (הובא בשפתי חכמים לא, יז), כי עשו היו לו נשיו עיקר, כי נשאן לשם זנות, ולכן היה מקדים נשיו, אבל **יעקב לא נשא נשיו רק בשביל להעמיד תולדות י"ב שבטים ובניו היו גורמים לישא אשה, לכך בניו קודמים, ובמשה דכתיב יויקח משה את אשתו ואת בניו הקדים נקבה לזכרים, לפי שעדין הם קטנים הצריכים לאמם לשום בחיקה.**

למדנו יסוד חשוב לחיים, ולפי זה בין בניו את נוסח אבותינו בברכת האורח הארוכה שאנו אומרים שם, **יגם יתברכו הכל במאד מאד בהון בעושר בחכמה מופלאה בחילוף עצמות בבנים ובנות: בבנים שיהיו עוסקי בתורה ומקיימי מצות בישראל** וכי. ואילו הבנות לא מזכירים לברכה, כי עיקר קיומם הוא לעזר לאיש להביא בנים לעולם שיהיו עוסקים בתורה ובמצוות.

עוד למדנו מהנ"ל שתמיד זכר קודם לנקבה אפילו הוא קטן ואי"כ צריך הוא לאמו לשאתו בחיקה. והבוגרים כינוו מסתמא זוכרים הנהגת אבותינו, שהיו הולכים האבות עם הבנים ראשונה והנשים עם הבנות אחרונה. ופעם אחת אירע לי שהייתי בבית אחת הזקנות שהיתה צריכה להתלוות אלי, וכבדתי שתצא ראשונה מחמת גילה המופלג, אך היא לא הסכימה בשום אופן. אי"ה. חייו שלא יבין הקורא שיש איזה זילות או פחיתות לנשים מהגברים, הרי האשה נגזרה מהאיש ואיש בלא אשה חסר הוא ואכמ"ל. אלא כוונתינו שכל אחד ואחד צריך להכיר מקומו ומעלתו ותפקידו בזה העולם, דמה בנפשך שאשת המלך תחליט לנהל את המלוכה כאשר המלך נמצא, היכשר הדבר?! ואדרבה, פחיתות הוא לה.

יהודים אשר בארץ תימן, חיו תחת שלטון ערבים, כאשר הכת הזיידית שלטה בתימן, שיש להם מצוה בספר הקורען שלהם לאסלאם יהודים שהתייתמו מהוריהם בעודם ילדים. ומכיון שהיו הרבה יתומים כאלה, היה הרב יחזקאל שרעבי מבריה את היתומים למקומות רחוקים, כדי שלא יאסלמו אותם הישמעאלים.

מאחר שרבו ההברחות ולא הצליחו הגויים להתחקות בעקבותיהם של המברחים, אמרו מועצת המלוכה למלך שאם המלך לא ימצא את המברח, הוא יסולק מכיסאו, על כן גזר המלך שיביאו לפניו את המברח של היתומים. אך מכיון שידע שרק היהודים יכולים להברח, כיון שזה עיקר יהדותם וימסרו על כך את נפשם. לכן נתן תיכף הוראה לאסור בבית הסוהר שלוש עשרה אנשים מחשובי העדה בצנעא, ולא לשחררם עד שיביאו את המברח של היתומים.

המברח הראשי הרב יחזקאל שרעבי, בזמן שנגזרה הגזירה ברח לעיר "רדאע" המרוחקת מהלך ארבעה ימים מצנעא, והתאכסן בבית הרב יחיא עומייסי. אך כששמע על המאסר של שלוש עשר האנשים מנכבדי יהודי צנעא מהרב יחיא עומייסי, דאג מאוד לשלומם כי ידע שהמלך היה משאירם בכלא, וקרוב לודאי שחלקם ימצאו את מותם שם, ובני משפחות העצורים עלולים למות ברעב, על כן החליט בלבו להסגיר עצמו למלך, אע"פ שידע שזו היא סכנת נפשות בשבילו.

כשהרב יחיא עומייסי ראה שהרב יחזקאל שרעבי רוצה להסגיר עצמו, ניסה להניאו מרעיון זה באמרו לו, כי הערבים יענו אותו. אמר לו הרב יחזקאל, אני שם מבטחי בהקב"ה. מה עוד שהמושל של רדאע מוחמד עבדול קאדר הוא ידידי.

ואכן הלך הרב יחזקאל למושל מוחמד עבדול קאדר וסיפרתי לו את כל העניין. ענה לו המושל, יחזקאל אני רוצה לעזור לך אך זה לא פשוט כלל, האימאם [מלך תימן] זועם כי מועצת השרים חייבה אותו למצוא את המברח, ולא הם מאיימים לפטרו, כי לא יתכן שכל כך הרבה יתומים יברחו מתחת לעינם של המוסלמים, ובודאי שרק יהודים יכולים לעשות זאת, ולא ערבים יעשו דברים כאלה. לא הגיוני שערבי אחד יחפש מצווה לגנוב יתומים ולאסלאם, וערבי אחר יברח אותם, אין דבר כזה!

הרב יחזקאל כששמע דברי המושל שתק ולא גילה לו, כי היה נעזר בשני ערבים אחים (ילדי הרייני) ע"י מתן שכר (בקבוק ערק) והם היו מביאים לו את הילדים בהיחבא, והוא היה לוקח אותם ומעביר אותם מאחורי החומה ונמלט מצנעא.

המשדך המושל ואמר, אני מציע לך ששני חיילים יליו אותו לצנעא, כדי שישמרו עליך עד שתגיע לאימאם. אמר לו הרב יחזקאל, בשביל מה הטורח הזה? יותר פשוט שתודיע לאימאם שאתה תפסת אותו ומה שיחליט המלך יעשה! ענה המושל, בסדר! חכה מעט, האימאם נמצא קרוב לפה. נודיעו כי שרעבי המברח של היתומים נמצא אצלנו. כשהגיעו השלוחים למלך ושמע זאת, צוה, תביאוהו אלי!

חבל על דאבדון...

הרה"ג הצדיק בן ציון חובימח זצ"ל
מיחיד סגולה הבקאים בדינו
ובמלאכת השחיטה והניקור במנהג
ק"ק תימן שנלקח לבית עולמו ואשר
חיוק תמך ועורר לקיום הת"ת ולזכרו
נעלה כאן המלצתו, תנצב"ה

הפארת בן
חבר בן ציון חובימח זצ"ל
בפני ראשי ודואה חסידים

הס"ד
יום רביעי' אק טוב לישראל כסלו התש"ט
הנני גמול בקריאה פסח את רבים צבור ת"ת
צמרת חיים פציר אלצד תפנה ותכונן אשר צומדת
תחת פיקוחו של ידידי החשוב והיקר מצוץ ומאדול
הרה"ג אליהו נהרי פליט"א אשר הכרתיו מקרוב ואשר
נכר בו פיראנו נסוכה על פניו אמש יראת איים
טהורה ואשר נלכה להקים צולה של תורה ומצוות
תיוקת של בית רבן שהם מצאצאים את הצולם
אמש מטי צולאים ויונקים יסדת מצוץ ואמש רוצה צאן
קדשים פצמ ישראל כן ירבו וידוע לי שהרה"ג
מוסר את נפשו לאמן הצלחת תלמוד תורה זה, ולכן
אפקס את אחי"ל לתת פסטי אחד פקניית תלמוד
תורה קדוש זה לצלוצר ולסייע איש כפי יכולתו
אחד המרבה ואחד המאצט, ומופסחני פכל הצולקים
והמסייעים שכרם כפול מן השמים, ותהי משרותכם
שלמה מצמ ה' והנני לפרק את הרב ה"ל פכרבה יהי
ה' צמו ויפרשו צליו סוכת שלואו שנים רבות ויחיה
ולאיו גדול יהיה. וה' הטוב יקומע דילול וירומע
מלכו. ופגלות סיוע הקמת ת"ת זה יהי רצון שה' הטוב
ישלח לנו אלא אמן ואמן
החותם פכרבה

הפארת בן
חבר בן ציון חובימח זצ"ל
בפני ראשי ודואה חסידים

הס"ד
יום רביעי' אק טוב לישראל כסלו התש"ט
הנני גמול בקריאה פסח את רבים צבור ת"ת
צמרת חיים פציר אלצד תפנה ותכונן אשר צומדת
תחת פיקוחו של ידידי החשוב והיקר מצוץ ומאדול
הרה"ג אליהו נהרי פליט"א אשר הכרתיו מקרוב ואשר
נכר בו פיראנו נסוכה על פניו אמש יראת איים
טהורה ואשר נלכה להקים צולה של תורה ומצוות
תיוקת של בית רבן שהם מצאצאים את הצולם
אמש מטי צולאים ויונקים יסדת מצוץ ואמש רוצה צאן
קדשים פצמ ישראל כן ירבו וידוע לי שהרה"ג
מוסר את נפשו לאמן הצלחת תלמוד תורה זה, ולכן
אפקס את אחי"ל לתת פסטי אחד פקניית תלמוד
תורה קדוש זה לצלוצר ולסייע איש כפי יכולתו
אחד המרבה ואחד המאצט, ומופסחני פכל הצולקים
והמסייעים שכרם כפול מן השמים, ותהי משרותכם
שלמה מצמ ה' והנני לפרק את הרב ה"ל פכרבה יהי
ה' צמו ויפרשו צליו סוכת שלואו שנים רבות ויחיה
ולאיו גדול יהיה. וה' הטוב יקומע דילול וירומע
מלכו. ופגלות סיוע הקמת ת"ת זה יהי רצון שה' הטוב
ישלח לנו אלא אמן ואמן
החותם פכרבה

לעילוי נשמת

חיים בן יחיא נהרי ז"ל, אוריאל אהרן בן אליהו פרץ ז"ל,
דוד בן סעיד בשארי ז"ל, יפה בת יחיא נהרי ע"ה, תנצב"ה

לרפואת

זכריה בן סעדיה
בתוך שכחע"י

חכמי תימן

**הרב יוסף ב"ר יהודה
עזראני**

נולד במחנות בשנת תרל"ג
הורשה לשחיטה על ידי הרב
הראשי הרב יחיא יצחק
הלוי. לימים נסמך גם על
ידי הרב עמרם קנרץ והרב
עזראני והרב חיים מנחם
לרב ומנהיג הקהל. משך
כחמישים שנה שימש כרב
בעיירה מחנות.

עלה לארץ ישראל בשנת
תשי"י. ראה עליו בספר אהל
יוסף.

נפטר בפתח תקוה
בי"ג מרחשון
תשכ"ט

התודה...

לחברינו היקר התורם הנדיב
החפץ בעילום שמו הי"ו
אשר תמיד מוסיף ועותן
דברים טובים המשמחים את
התלמידים ומדרבנים אותם
ללימוד התורה הקדושה
יה"ר שתחול

הברכה...

במעשה ידיו ויראה בנים ובני
בנים זרע קדושים וטהורים
צדיקים וחסידיים הולכים
בדרכי אבותינו הקדושים
יראים ושלמים,
אנ"י

הערות, הארות ותשובות לחידות
ניתן לשלוח לפקס: 03-9130009
או במייל:
Nahari@enativ.com

תפארת בנים

**זכו בשעון יד מחשב / קומיקס במבצע
'הזמן עובר ואינו חוזר'**

התלמידים היקרים
אליסף דחבש נ"י שריה מפעי נ"י
יוסף שלום דמרי נ"י אביתר כברה נ"י
יונדב דחבש נ"י דוד אושרי נ"י
יה"ר שיזכו להמשיך להיות תמיד מן
הראשונים לכל דבר שבקדושה, אכ"ר

שמחים ומאושרים בכפליים היו התלמידים
אליסף דחבש נ"י והלל אושרי נ"י אשר נבחו
על כל שמות המסכתות של הששה סדרים
אשר מלבד ידיעתם בע"פ את כל שמות
המסכתות אלא אף פירותיהן קיבלו בגמר
הבחינה, יהא רעוא שימשיכו לעלות ולהתעלות.

חולקו
לכל
תלמידי
כיתות
הת"ת
שוקו
לריענון
בלימוד

ללא הכנה מראש קיבלו בהפתעה שני תלמידים מצטיינים פרס סלית קטן מצמר
משובח על התאמצותם לעלות במעלה ההר לתורה ומדות טובות
הלא הם ה"ה זן גיסין נ"י אמיתי כלף נ"י, יה"ר
שימשיכו לעלות מעלה מעלה
בדרך הסלולה, אכ"ר.

ניתן להקדיש את העלון
להצלחת, לרפואת, לעילוי נשמת.
לפרטים במזכירות הת"ת: 03-9097022